

Energiatutka Oy:n asiantuntijalausunto koskien

Diaarinumero LVM/1996/13/2015

”datan hyödyntämisestä

liiketoiminnassa - massadatan ja mydatan strategiset linjaukset ja toimet”

Liikenne- ja viestintäministeriö

Yleistä

Digitaalisen liiketoiminnan keskeinen tavoite on tehostaa toimintaa ja tuoda kustannus säästöjä kuluttajalle. Digitaalisten palvelujen haasteellisuus ja mahdollisuus piilee sen moniulotteisuudessa. Moniulotteisuus mahdollistaa jatkuvan kehitystyö, tehokkaampien toimintamallien etsimiseksi. Jatkuva muutos on tavoite, jota yleisesti nimitetään ”luovaksi tuhoksi”. Digitaaliset palvelut muodostuvat kahdesta tekijästä, palvelimesta ja sen sisällöstä. Palvelimen kehitys ohjautuu pääsääntöisesti teknisen kehityksen mukaan, kun taas sisältö asiakasrajapinnassa tapahtuvan vuorovaikutuksen perusteella. Näiden kahden tekijän kustannustehokkuutta pitääkin tarkastella erillisenä prosessina. Onkin lähdettävä siitä, että palvelimen tekniset kustannukset ovat oikeassa suhteessa palvelun sisällön tuottamiseen ja kustannustehokkuuteen.

Datan arvo

Datan arvo muodostuu datan laadusta ja ajantasaisuudesta. Laadun ja ajantasaisuuden määrittely perustuu tekniseen suoritukseen ja kuluttajan mielipiteisiin. Näiden tekijöiden vaikutus palvelun laatuun ja kustannustehokkuuteen on pidettävä selkeästi erillään. On huomioitava, että kummallakin tekijällä on oma erillinen tuotekehitys tavoite, vaikka palvelun lopputulos riippuukin kokonaisuudesta. Lähtökohtana pitänee kuitenkin olla, että kuluttajan tarpeet ohjaavat teknistä suorituskäytännön ja kustannustehokkuutta. Terveyspalvelujen osalta keskeinen tavoite on yhdistää terveys- ja energiadata kaikissa olomuodoissa, tällöin päästään merkittävään datan arvon nousuun. Datan arvon laatuun vaikuttaa erityisesti riskiarviointi, johon liittyy monia tekijöitä. Yksi keskeinen tekijä on tietosuojan ja kyberturvallisuuden riskiarviointi. Ilman kyberturvallisuutta ei ole digitalisaatiota. Luottamus=Bisnestä

Palvelimen ansaintalogiikka

Palvelimen ansaintalogiikan tarkka määrittely on ensisijaisen tärkeää. Palvelimen tekniset kustannukset suhteessa palvelun sisältöön tulisi määrittellä ennakolta. On luonnollista ja välttämätöntä, että ennen yritystoiminnan aloittamista tehdään liiketoimintasuunnitelma. Liiketoimintasuunnitelmaa tehtäessä on tiedettävä yrityksen ansaintalogiikka. Näin ollen vaatimus ei lisäisi yrittäjän velvoitteita. Kuluttajien ei tulisi olla jatkuvan tuotekehityksen kokeilualustana ja maksaja, vaan heille tulisi tarjota valmiita ja testattuja teknisiä ratkaisuja. Palvelimien toimintamallien tulisi olla monistettavissa, jotta kuluttajalla olisi mahdollisuus vaihtaa palveluntuottajaa niin halutessaan. Palvelimien tarjontaa ja valinnanvapautta ei tulisi rajata langattoman datasiirron ehdoilla, vaan laajakaistan perustuvien palveluntuottajien tulisi olla

korostetusti mukana. Kyberturvallisuuden varmistaminen kustannustehokkaasti, toteutunee parhaiten, laajakaista ja valokuitukaapelointiin perustuvassa järjestelmässä.

Loppupäätelmä

Digitaalisten palvelujen kehitykseltä odotetaan paljon. Kysymys kuuluu kuka odottaa ja mitä? Toimintaympäristö on muuttumassa ja valta siirtyy kuluttajille ja asiakasrajapintaan. Suomi on sitoutunut Euroopan unionin arvoihin joiden keskiössä on ihminen/kuluttaja. Tämä tahtotila tulee hyvin esille EU-tietosuoja-asetuksen ja EU-energiaunionin puittestrategian linjauksissa. Tulevaisuudessa kaikki perustuu digitaalisiin ratkaisuihin, kuten myös edellä mainitut EU tavoitteet. Suomen digitaalisten palvelujen kehitys ja datan hyödyntäminen riippuu siitä, miten kykenemme yhdistämään digitaalisen kehityksen ja energiapolitiikan.

Liite1 <https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/JulkaisuMetatieto/Documents/EDK-2015-AK-21732.pdf>

Oulussa 16.02.2016

Energiatutka Oy
Lauri Ojala
Energiasuunnittelija
Hankekoordinaattori